

planbeskrivning

SAMRÅDSHANDLING DETALJPLAN FÖR DEL AV ULVSUNDA I:1 M FL VID VÄSTERLED

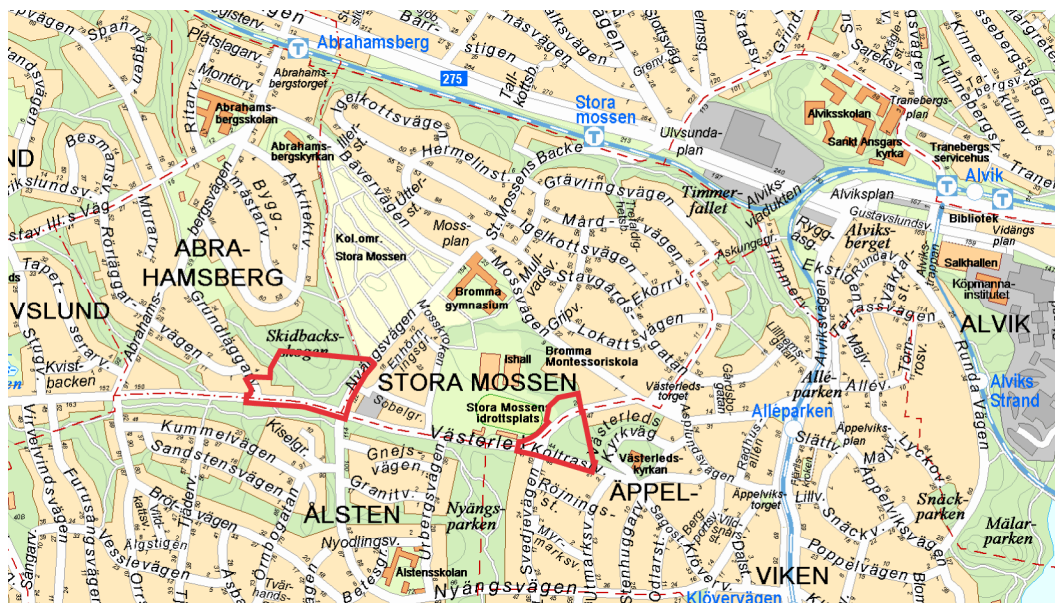
i stadsdelarna Abrahamsberg, Älsten, Stora Mossen och Äppelviken i Stockholm

HANDLINGAR

Detaljplanen består av plankarta med bestämmelser, denna planbeskrivning och genomförandebeskrivning.

PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG

Detaljplanens syfte är att möjliggöra ny flerbostadshusbebyggelse på två platser längs Västerled och Nyängsvägen, liksom radhus vid Koltrastvägen.

Planområdets läge i Abrahamsberg, Älsten, Stora Mossen och Äppelviken

PLANDATA

Läge och areal

Planområdet är beläget i gränslandet mellan stadsdelarna Abrahamsberg, Ålsten, Stora Mossen och Äppelviken. Det består av två delområden; det västra intill Skidbacksskogen och det östra mellan Stora mossens idrottsplats och Västerledshöjden. Planområdet omfattar 4,7 ha.

Fastigheter och ägoförhållanden

Planområdet omfattar del av Ulvsunda 1:1 och Ordlistan 1. All mark inom planområdet ägs av staden. Ordlistan 1 upplåts med tomträtt till Garageföreningen Västerled ekonomisk förening.

Ortofoto med planområdets två delar markerade i rött.

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

Översiktsplan

Enligt *Promenadstaden – Översiktsplan för Stockholm*, antagen av kommunfullmäktige 2010-03-15, anges *tät stadsbebyggelse* som pågående markanvändning i Abrahamsberg och *gles stadsbebyggelse* i övriga delar. En av översiktsplanens huvudstrategier innebär att främja en levande stadsmiljö i hela staden genom att komplettera befintlig bebyggelse med utgångspunkt i pågående markanvändning och lokala förutsättningar.

Stockholms översiktsplan 1999 anger en likartad indelning i tät och gles stadsbebyggelse.

Byggnadsordningen

Stockholms byggnadsordning klassar Abrahamsberg som *smalhusstad* och anger att kompletteringsbebyggelse kan ske som friare utformade husgrupper utanför stadsdelens sammanhållna miljöer.

Stora mossen och Äppelviken klassas som *trädgårdsstad* och beskriver att det sammanhållna gaturummet är särskilt viktigt och att husens gruppering i tydliga mönster är avgörande, ofta med tätare bebyggelse kring små torg.

Detaljplan

I det aktuella området gäller Pl 219 från 1922, Pl 386 från 1925, Pl 1913 från 1937, Pl 1952 från 1938, Pl 6316 från 1964, Pl 7349 från 1976 och Dp 96057 från 2001. Användningen är huvudsakligen *gata*, *park* eller *natur* samt för Stora Mossens IP *idrott* och i kv Ordlistan *garage*.

Förutsättningar

Äppelviken byggdes ut under tidigt 1900-tal och hör jämte Enskede till Stockholms första trädgårdsstadsdelar. På 1920-talet drogs spårvagnen fram och förbinder många av stadsdelens torg, där butiker och andra allmänna funktioner finns samlade. En av dessa platser är Västerledstorget, beläget strax öster om planområdet. På Västerledshöjden ligger Västerledskyrkan, invigd 1932.

Befintlig bebyggelse längs Västerled och vid Västerledstorget i Äppelviken. Foto: eniro.se

Stora Mossen byggdes ut som en enhetlig villastadsdel under 1920- och 30-talen. Den södra delen domineras av idrottsplatsen och en bebyggelse från början av 2000-talet bestående av småhus och flerbostadshus i 2-4 våningar. Vid idrottsplatsen ligger också Bromma gymnasium av arkitekten Paul Hedqvist, uppfört 1935-37.

Under slutet av 1930-talet tillkom Abrahamsberg som en renodlad småhusstadsdel, huvudsakligen uppförd i gult tegel. Butiker finns insprängda över hela stadsdelen med koncentration vid tunnelbanestationen i norr. Stadsdelen kompletterades med viss bostadsbebyggelse under 1990- och 00-talen.

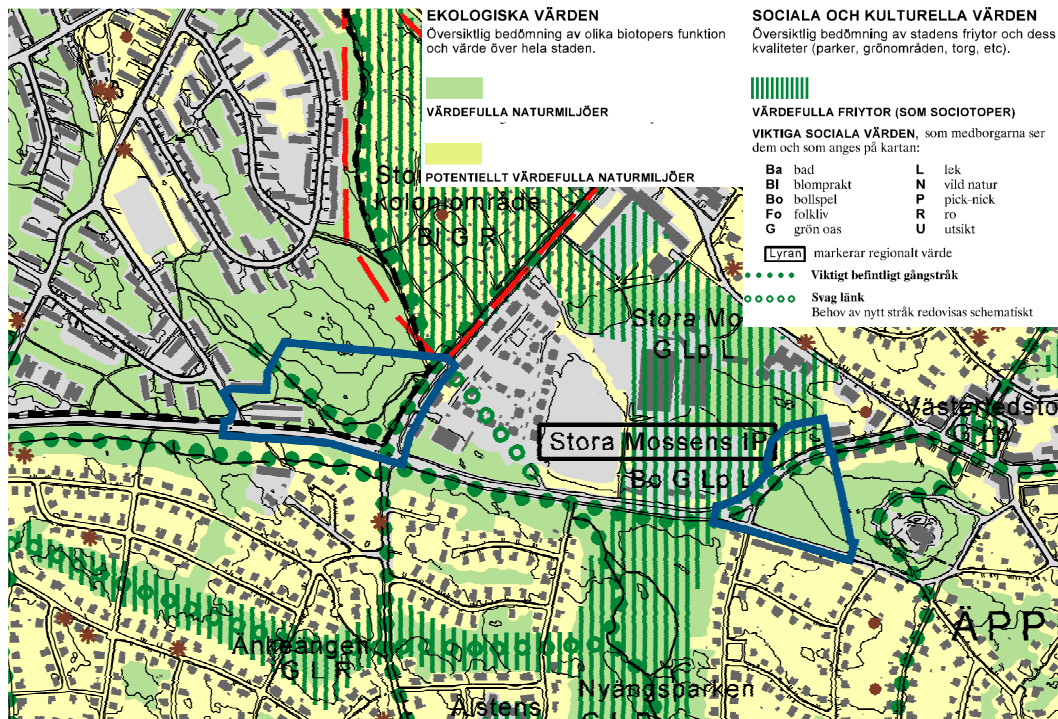

Befintlig bebyggelse i Abrahamsberg (Grundläggargvägen) respektive Stora Mossen (vid idrottsplatsen).

NATUR

Mark och vegetation

Naturmarken i det västra delområdet utgörs av Skidbacksskogens branta sluttningar och omfattar ädellövskog och äldre blandskog. Vid Nyängsvägen finns en sk jätteek. Området är en del av det större friyteområdet Skidbacksskogen, som erbjuder höga sociala värden för promenader, skid- och pulkaåkning. Det aktuella bebyggelseområdet är dock avskilt från huvuddelen av Skidbacksskogen genom bergets branta slänter. Ett viktigt promenadstråk löper nedanför bergets kant.

Utdrag ur Stockholms grönkarta. På kartan har planområdet markerats med blå kontur.

Skidbacksskogen i den västra delen av planområdet. Nere till vänster syns Västerled och de befintliga garagebyggnaderna. Till höger syns koloniområdet och bebyggelsen vid Stora Mossens idrottsplats.

Stora mossens IP och Västerledshöjden i den östra delen av planområdet

Det östra delområdet utgörs av Västerledshöjdens västra slänt och kvartersmark för idrottsändamål med naturkaraktär i den östra delen av Stora mossens IP. Naturmarken på Västerledshöjden varierar mellan typerna hällmarkstallskog och äldre barrskog. Naturmiljöerna i båda delarna av planområdet betecknas som värdefulla på Stockholm grönkarta.

Förorenad mark

Inom planområdet finns inga kända markföroreningar.

Fornlämningar

Inom planområdet finns en känd fornlämning, RAÄ Bromma 136:1. Den utgörs av en fornborg på krönet av Skidbacksskogen. Fornlämningens geografiska utbredning kommer att utredas under det fortsatta planarbetet.

BEFINTLIG BEBYGGELSE

Garagen

Den enda bebyggelsen inom planområdet består av garagelängorna inom kv Ordboken från 1960-talet, utförda i grön träpanel. De har enligt stadsmuseet ”visst kulturhistoriskt värde och positiv betydelse för stadsbilden” (gul klassning). Öster om dessa finns en mobilmast och vid rondellen Nyängsvägen/Västerled en elnätstation.

Befintliga garagelängor inom kv Ordboken. Vy från Grundläggargvägen.

Omgivande bebyggelse

Bebyggelsen på andra sidan Nyängsvägen vid Stora Mossens IP uppfördes i början av 2000-talet och är närmast Nyängsvägen utförd i 2-4 våningar i ljus puts. Bebyggelsen har inte klassificerats av stadsmuseet.

Där planområdet i väster ansluter till Abrahamsberg finns trevånings smalhus i gult tegel från 1938-39 i kv Ordboken och Lexikonet, som enligt stadsmuseet har ”ett särskilt kulturhistoriskt värde” (grön klassning).

Det östra delområdet omges i söder av radhus uppförda på 1940-talet i trä i en våning, varav en del har byggts på med inredd vind. I nordöst kantas Västerled av mindre flerbostadshus i två våningar med vind från 1930-talet. Alla dessa kvarter har enligt stadsmuseet ett ”visst kulturhistoriskt värde och positiv betydelse för stadsbilden” (gul klassning).

Västerledskyrkan på Västerledshöjdens topp, uppförd 1932, är blåklassad av stadsmuseet, vilket motsvarar fordringarna för byggnadsminnen i

kulturminneslagen. Västerledskyrkan och kyrkotomten är skyddade enligt KML 4 kap 2 §.

OFFENTLIG OCH KOMMERSIELL SERVICE

Bibliotek finns vid Brommaplan och Alviks torg, båda drygt 1 km från planområdet. Närmaste vårdcentral finns intill T-Abrahamsberg och vid Alviksvägen i Äppelviken.

Viss kommersiell service finns i Abrahamsbergs centrum, ca 1 km från planområdet. Ett större utbud hittas vid Alviks torg eller Brommaplan.

TILLGÄNGLIGHET

Med undantag för flerbostadshusen vid Nyängsvägen, domineras närområdet av lägre bostadsbebyggelse som uppförts utan hiss, vilket innebär en brist på lägenheter som motsvarar dagens standard för tillgänglighet.

GATOR OCH TRAFIK

Västerled är huvudgata i denna del av sydöstra Bromma och passerar genom och förbi en rad stadsdelar och naturavsnitt med varierande karaktär. I Olofslund, västerut, är Västerled en villagata, omgiven av tät småhusbebyggelse med en direkt relation till gatan och många utfarter. Öster om planområdet, kring Västerledstorget är gatusektionen än mer stadsmässig med flerbostadshus i 2-3 våningar parallellt med gatan.

Inom det aktuella området, mellan Abrahamsbergsvägen och Västerledshöjden har gatan närmast karaktären av landsväg, med bitvis täta skogsridåer. På norra sidan finns partier med bostadsbebyggelse indragen från vägen, garage och parkeringsytor.

Kollektivtrafik

Västerled trafikeras av buss 124 mellan Alvik och Abrahamsberg med hållplatser i direkt anslutning till planområdet. Abrahamsbergs och Stora mossens tunnelbanestationer ligger inom ca 1 km och Nockebybanans hållplats Alléparken inom ca 500 m från planområdet.

Cykeltrafik

Separerade cykelbanor finns i nuläget på Nyängsvägen och delar av Västerled från Abrahamsbergsvägen vid Olofslund till Koltrastvägen. I den östra delen av planområdet sker cykling i blandtrafik på Västerled.

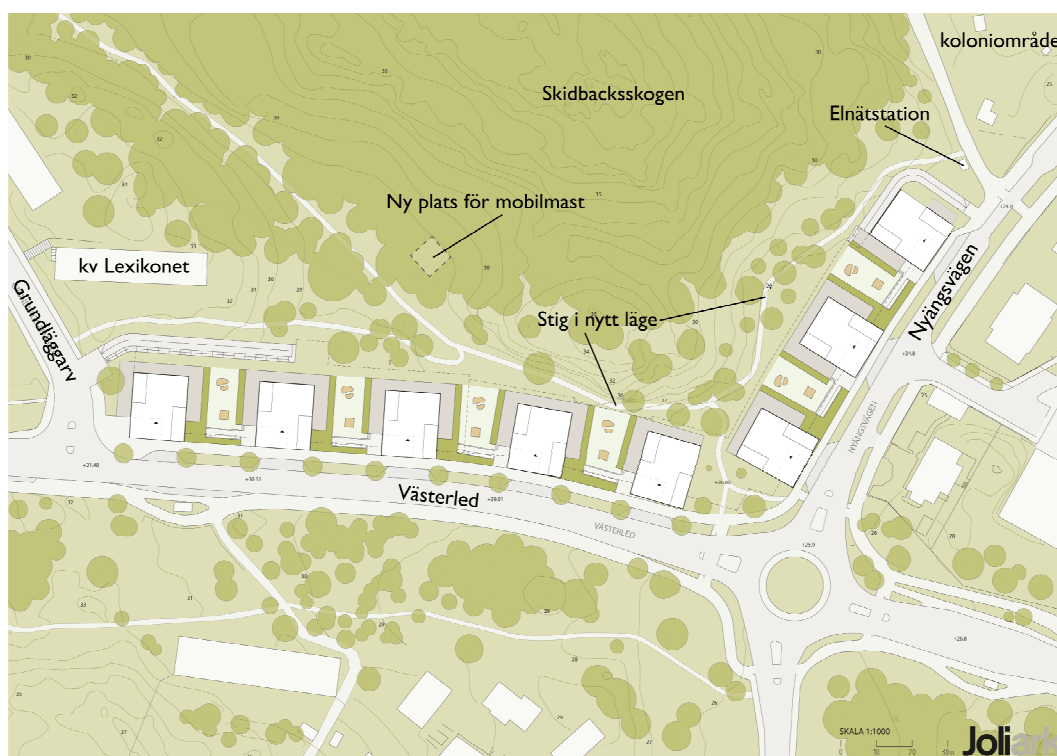
Trafikmängder och hastigheter

Mätningar från 2008 visar på trafikmängder om upp till 7000 fordon/dygn på den aktuella sträckan av Västerled. Tillåten hastighet är 50 km/h, medan mätningar visar att medelhastigheten är 48 km/h. 15% av bilarna kör i snitt 55 km/h eller snabbare. För de delar av Västerled som kantas av bebyggelse är hastigheterna uppemot 20 % lägre. En sammanställning från 2002 redovisar 3300 fordon/dygn för den del av Nyängsvägen som ligger inom planområdet.

Förändringar NY BEBYGGELSE

Västra delen

I planområdets västra del uppförs totalt 72-76 lägenheter i fem byggnader vid Västerled och tre vid Nyängsvägen. Byggnaderna utförs i ljus puts i fyra våningar. På översta våningen dras fasaderna in på två ställen i byggnadens hörn för att skapa stora takterrasser och ge volymerna en nättare skala som ansluter till bebyggelsen vid Grundläggargvägen och Nyängsvägen. Mellan bostäderna anordnas privata gröna gårdar med behållare för avfallshantering, bostadsterrasser och gemensamma uteplatser.

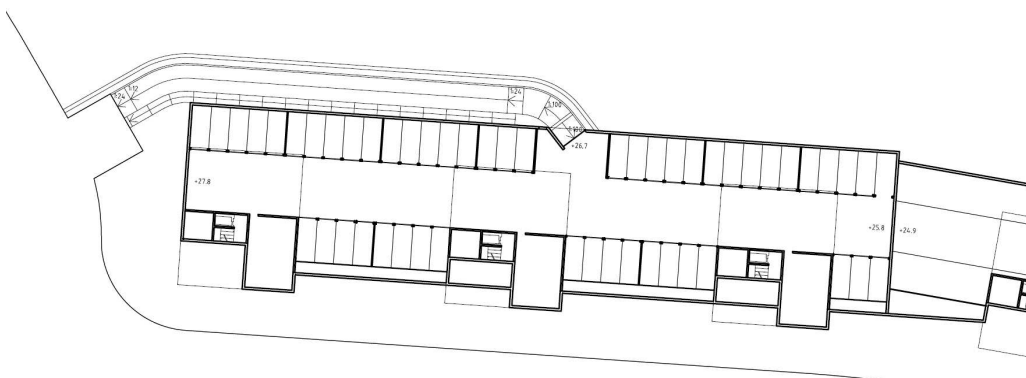

Situationsplan över västra delen av planområdet och omgivningen

Garage

Under bostadshusen och gårdsmarken anläggs två separata parkeringsgarage. Det ena är avsett för boendeparkering och har utrymme för 72-76 platser liksom teknikutrymmen. Detta angörs från Nyängsvägen söder om koloniområdet i nordost. Trapphus och hissar från de fem bostadshus som är belägna längst österut fortsätter ner till garaget.

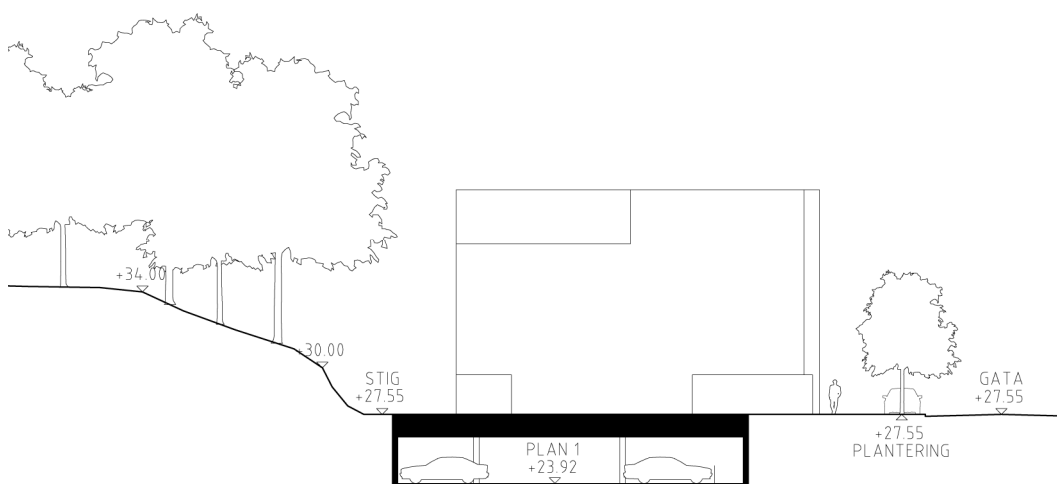
Det andra garaget, beläget under de tre bostadshusen längst västerut, är avsett som ersättning för Garaget för Västerleds befintliga garagelängor ovan mark och nås via en separat ramp som angörs från Grundläggargvägen söder om kv Lexikonet. Parkeringsplatserna utformas som separata boxar för varje fordon. Parallellt med fordonsrampen anordnas en trappa för gående till/från garaget.

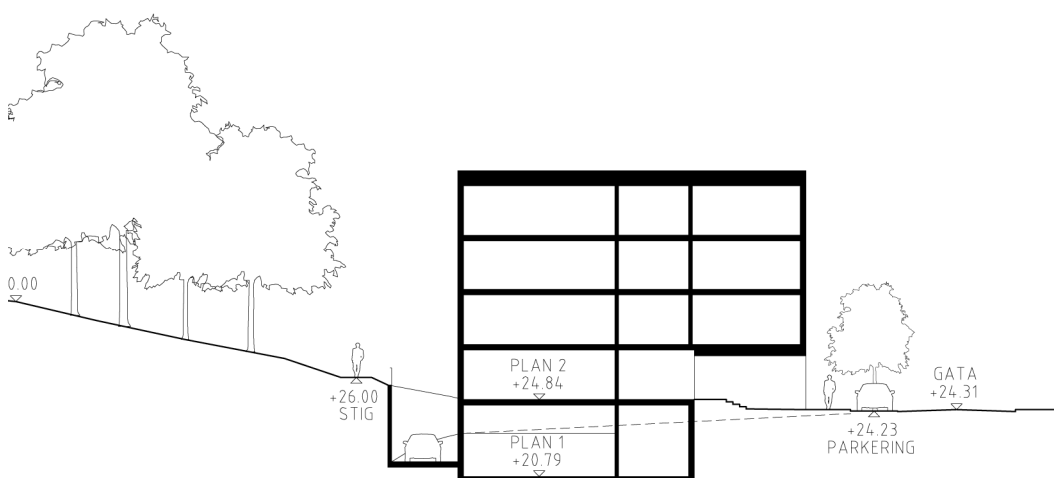
Plan över det separata garaget för Garageföreningen Västerled. Till höger ansluter bostadsgaraget.

Gångstråket i Skidbacksskogen

Den befintliga stigen runt Skidbacksskogen flyttas i anslutning till den nya bebyggelse till ett nytt läge något norrut/västerut. Den nya gångbanan utförs med en lutning om maximalt 1:20 för att vara fullt tillgänglig.

Sektion genom garageplanet och berget i västra delen vid Västerled. Sektionen redovisar stigens läge i den situation där det är som trängst mellan berget och bebyggelsen. Skala 1:400.

Sektion genom den nya bebyggelsen i västra delen vid Nyängsvägen. Sektionen redovisar bostadsvåningar, garageplan och garagerampen på skogssidan. Skala 1:400.

Den nya bebyggelsen vid Västerled. Mellan husen skymtas de gemensamma gårdsmiljöerna och Skidbacksskogen.
Bild: Joliark.

Bebyggelsen vid Västerled sedd från väster i korsningen mot Grundläggargvägen. Till vänster syns bostadsbebyggelsen inom kv Lexikonet. Bild: Joliark.

Gårdsmiljöerna

Mellan bostadshusen utformas gröna utemiljöer, gemensamma för de boende. Närmast byggnaderna anordnas privata terrasser för lägenheterna på bottenvåningen. Den gemensamma zonen ska ha en grön karaktär, vilket möjliggörs genom att de underliggande garagen byggs över med ett tillräckligt tjockt jordlager. Närmast gatan finns plats för avfallssortering. Kärnen föreslås döljas bakom låga murar. Längre in mot Skidbacksskogen finns möjlighet att anordna sittplatser, gräsytor och lekplatser.

Illustrationsplan över utemiljöerna kring den nya bebyggelsen. Bild: Joliark.

Bebyggelsen vid Nyängsvägen sedd från norr. Till vänster syns bostadsbebyggelsen vid Stora Mossens idrottsplats.
Bild: Joliark.

Östra delen

I planområdets östra del uppförs totalt 58 bostäder i form av två lamellhus vid Västerled och tio radhus vid Koltrastvägen.

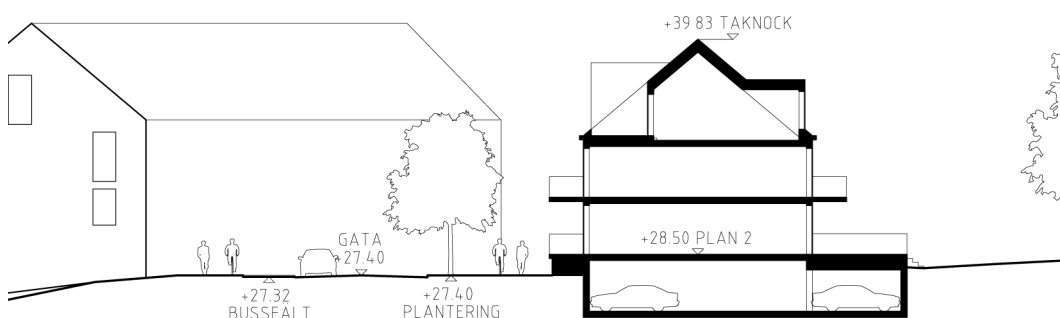

Situationsplan över östra delen av planområdet och omgivningen

Lamellhus vid Västerled

Bebyggelsen vid Västerled utformas som ca 48 lägenheter i två vinklade lamellhus med tre trapphus i varje byggnad. Byggnaderna består av två våningar med inredd vind och stora takkupor på vindsvåningen. Förgårdsmarken rymmer entréer, bostadsterrasser och möjlighet till planteringar. Inom samma zon finns plats för utskjutande balkonger. Byggnaderna föreslås färgsättas enhetligt, med likartad grågrön kulör på tak och fasader. Bebyggelsen utgör en fortsättning på den mer stadsmässiga bebyggelsen kring Västerledstorget och ansluter till denna avseende skala och relation till gaturummet.

Parkering anordnas i garage under bostadshusen med ramper som ansluter från Västerled respektive Koltrastvägen.

Sektion genom lamellhuset på Västerleds sydöstra sida. Skala 1:400.

De vinklade lamellhusen längs Västerled. Bebyggelsen anknyter till den befintliga genom skala och takformer, liksom genom relationen till gatan. Bild: Joliark.

Radhus vid Koltrastvägen

Längs Koltrastvägen uppförs tio radhus i två våningar. Byggnaden placeras med en förgårdsmark om nio meter, vilket motsvarar förgårdsmarken för bebyggelsen söder om gatan och möjliggör uteplatser i sydläge. På gårdssidan finns mindre, privata trädgårdar och möjlighet att uppföra en mindre förrådsbyggnad, liksom en större gård, som delas med de boende i lamellhuset. Radhusen föreslås uppföras med flacka tak och fasader i tegel, vilket knyter an till Västerledskyrkan.

En parkeringsplats/radhus anordnas inom tomtmark som kantstensparkering parallellt med gatan. Gatans körbana breddas med ungefär en meter.

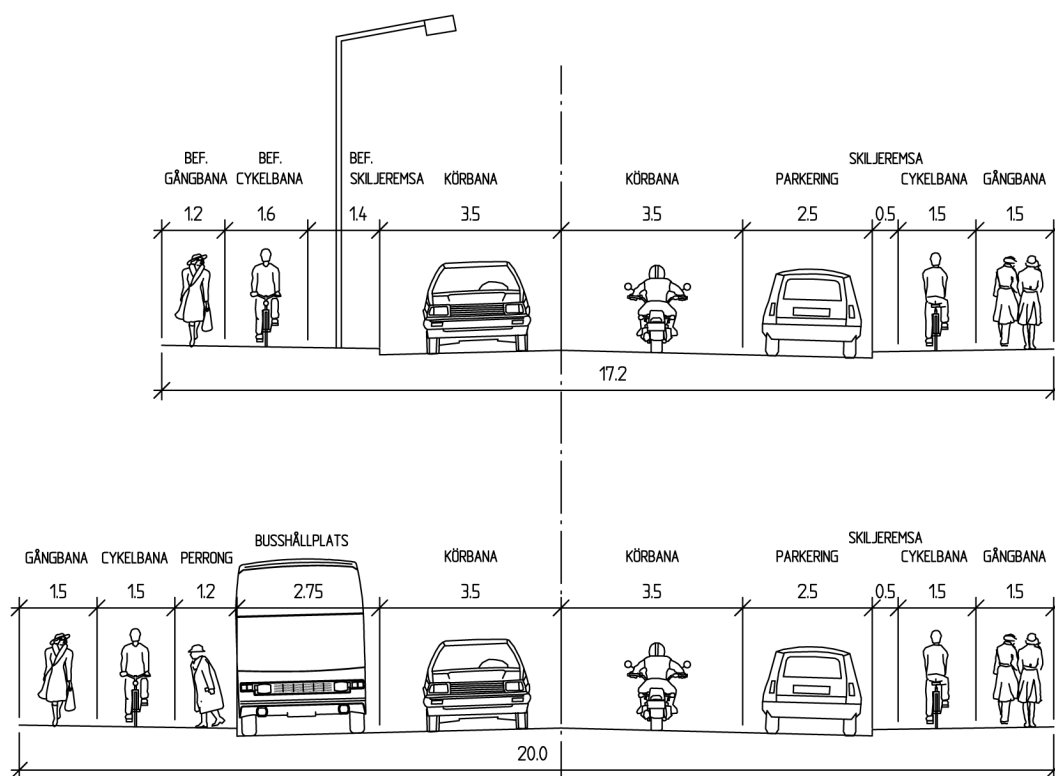

Radhusen vid Koltrastvägen. Bild: Joliark.

GATOR

Västerleds och Nyängsvägens utformning

Med sin nuvarande utformning saknar Västerled och Nyängsvägen inom planområdet möjlighet att stanna till med fordon. I den östra delen saknas även separat cykelbana. För att möjliggöra angöring till den nya bebyggelsen, separat cykelbana och trafiksäkra hållplatser föreslås Västerled och Nyängsvägen omgestaltas inom planområdet. Den föreslagna sektionen följer de principer som gäller för Västerled i Olofslund och kring Västerledstorget, där en grönzon delar gångbana och körbana. I den föreslagna sektionen finns gång och cykelbana närmast bebyggelsen. Zonen mellan dessa och körbanan används omväxlande för plantering och kantstensparkering/angöring.

Ovan: Principsektion för Västerled vid den nya bebyggelsen. Skala 1:150.

Nedan: Principsektion vid busshållplats. Skala 1:150.

Koltrastvägen

I gällande plan har gatan ett vägområde om 12 m, varav endast ca 9 m tagits i anspråk för körbana med trottoar på södra sidan. Ca 3 m av gatuområdet har naturkaraktär och uppfattas som en del av naturmarken på norra sidan. Längre österut, mellan Stenhuggarvägen och Asplundsvägen, där Koltrastvägen har bebyggelse på båda sidorna, är gatuområdet 10 m. För att bättre överensstämma med områdets karaktär och det omgivande gatunätet föreslås gatubreddens ändras till 10 m inom planområdet. I praktiken innebär det en breddning av körytan med ca 1 m.

MAST FÖR MOBILTELEFONI

Den befintliga basstationen för mobiltelefoni med mast intill garagebyggnaderna vid Västerled ges ett nytt läge rakt norrut nedanför Skidbacksskogens kant. Anläggningen består av en mast och tillhörande teknikutrymmen och upptar 8x8 m. Teknikbyggnaderna ska kläs in med horisontella brädor och målas med Falu Rödfärgs slamfärger i grått, brunt, mörkrött eller svart för att uppfattas som så diskreta som möjligt. Den nya masten får en liknande utformning som den befintliga mastens fackverkskonstruktion. Masten får uppföras till en höjd av 60 meter över stadens nollplan, motsvarande 32 meter ovan mark.

NY ELNÄTSTATION

Den befintliga elnätstationen i rondellen Västerled/Nyängsvägen ersätts med en ny söder om koloniområdet, väster om Nyängsvägen.

TILLGÄNGLIGHET

Samtliga lägenheter i flerbostadshus inom planområdet kan nås med hiss. Radhusen i två plan har badrum, kök och ytor för umgänge och sömn i entréplanet.

Angöring med bil kan ske inom 10 m från samtliga bostadsentréer, vilket uppfyller stadens ambition. Handikappparkering kan anordnas i garagen. Hissar ansluter direkt mellan garagenivån och samtliga lägenhetsplan i de två lamellhusen i östra delen, liksom i fem av de åtta byggnaderna i västra delen.

Kvittblivningsplatser för hushållsavfall nås inom 25 m från bostadsentréerna i den västra delen av planområdet. I den östra delens flerbostadshus nås kvittblivningsplatser inom 50 m från bostadsentréer. För radhusen hanteras avfall separat för varje bostad.

PARKERING

Gällande parkeringsnorm anger att 1,0 parkeringsplats/lägenhet ska finnas. Dessa anordnas i garage. För radhusen uppförs 1,5 platser/bostad, vilket är i enlighet med parkeringsnormen för radhus med samlad parkering. Vid varje radhus ordnas en plats som kantstensparkering inom kvartersmark längs Koltrastvägen. Övriga fem parkeringsplatser tillgodoses i garaget. Längs Västerled och Nyängsvägen anordnas fickor för angöring, som också kan användas för besöksparkering. Cykelparkering tillgodoses med minst 1,5 platser/bostad i garage och på gårdar.

TEKNISK FÖRSÖRJNING

Dagvatten

Separata ledningar för dagvatten saknas och det kombinerade ledningsnätet leds till Åkeshovs reningsverk, som är hårt belastat. Anläggningar för fördröjning och infiltration av dagvatten anordnas inom kvartersmark.

Perkolations- och fördröjningsanläggningar anordnas under mark. I den västra delen förläggs dessa inom mark, som ej får bebyggas, utmed nybyggnationens gatusida. I den östra delen placeras de inne på bostadsgården respektive på baksidan.

Magasinen, för dessa områden, föreslås utföras med så kallade Q-Block från Viacon eller likvärdigt. Magasinet förses med fördelningsledningar och bräddavlopp som ansluts på befintliga avloppsledningar i Nyängsvägen respektive Västerled.

Förorenat dagvatten från garagen leds till en bensin- och oljeavskiljare. Efter rening sker anslutning till spillvattnet.

Avfallshantering

Västra delen

Maskinell hämtning är inte möjlig på grund av att lyft över cykelbana är olämpligt. Avfallsbehållare för manuell hämtning anordnas på fyra platser mellan byggnaderna vid Västerled och på två platser mellan byggnaderna vid Nyängsvägen. Behållarna döljs av murar och integreras i gårdsmiljön.

Östra delen

Avfallsbehållare för maskinell hämtning grävs ner vid flerbostadshusets gavel mot Koltrastvägen. I övrigt är inte maskinell hämtning möjlig på grund av att lyft över cykelbana inte är lämpligt. Behållare för manuell hämtning anordnas vid de östra gavlarna på båda flerbostadshusen. För radhusen sker manuell hämtning vid varje bostad.

Konsekvenser

BEHOVSBEDÖMNING

Stadsbyggnadskontoret bedömer att detaljplanens genomförande inte kan antas medföra sådan betydande miljöpåverkan som åsyftas i PBL 5 kap 18 § eller MB 6 kap 11 § att en miljöbedömning behöver göras.

Planförslaget strider inte mot gällande översiktplan. Planförslaget bedöms heller inte strida mot några andra kommunala eller nationella riktlinjer, lagar eller förordningar. Planförslaget berör inte område av nationell, gemenskaps- eller internationell skyddsstatus. Den planerade verksamheten bedöms inte medföra väsentlig påverkan på miljö, kulturarv eller människors hälsa.

De miljöfrågor som har betydelse för projektet har studerats under planarbetet och redovisas nedan.

TRAFIK

Mätningar från 2008 visar på trafikmängder om upp till 7000 fordon/dygn på den aktuella sträckan av Västerled. En sammanställning från 2002 redovisar 3300 fordon/dygn för den del av Nyängsvägen som ligger inom planområdet.

De föreslagna bostäderna i det nu aktuella projektet uppskattas alstra ytterligare ca 400 bilrörelser/dygn totalt. Fördelningen bedöms vara ca 200 bilrörelser/dygn på Nyängsvägen/Stora Mossens backe och ca 200 bilrörelser/dygn på Västerled/Alviksvägen.

Det separata garaget som uppförs för Garageföreningen alstrar ingen ny trafik, då det ersätter befintligt garage med lika många bilplatser.

BULLER

ÅF-Ingemansson har utrett bullersituationen avseende vägtrafik och idrottsplatsen. Detaljplanen möjliggör att tillgodose behovet av inom- och utomhusmiljöer för boende som inte är bullerstörda i enlighet med de riktvärden som angivits i Infrastrukturpropositionen 1996/97:53.

Trafikbuller

Genom att tillämpa avstegsfall A, enligt Stockholmsmodellen för trafikbuller, tillgodoses behovet av inom- och utomhusmiljöer för boende som inte är bullerstörda. Detaljplanen är utformad med bestämmelse om att minst hälften av boningsrummen i varje lägenhet ska förläggas mot sida utsatt för högst 55 dB(A) ekvivalentnivå.

Beräkningarna visar att fasader mot Västerled och Nyängsvägen får värden mellan 61 och 65 dB(A) ekvivalentnivå. Fasader mot Koltrastvägen får värden mellan 56 och 60 dB(A) ekvivalentnivå. Baksidan på samtliga byggnader får värden under 55 dB(A) ekvivalentnivå. Genom medvetna planlösningar är det möjligt att förlägga minst hälften av boningsrummen i radhusen och lamellhusen mot tyst sida i den östra delen. I den västra delen krävs bullerdämpande åtgärder i form av täta räcken på vissa balkonger, lokala bullerskyddsskärmar och ljudabsorbenter i balkongtaken.

Vid samtliga gatufasader överskrider värdena 70 dB(A) maximalnivå. I den östra delen anordnas balkonger och uteplatser på baksidan av bebyggelsen, där nivåerna är under 70 dB(A) maximalnivå. I den västra delen överskrider 70 dB(A) maximalnivå även på gårdarna mellan husen. Behovet av plats för utevistelse där nivån är under 70 dB(A) maximalnivå kan tillgodoses genom lokala skärmar på några av gårdarna, genom att balkonger tillförs ytterligare bulleravskärmning eller genom att gemensamma uteplatser ordnas på bebyggelsens baksida mot gården. Utemiljöerna avses studeras vidare inför utställning av detaljplanen.

Störningar från Stora Mossens idrottsplats

Ljud från idrottsplatser, aktivitetsljud, publikljud och högtalarljud kan betraktas som extern industribuller. Enligt Naturvårdsverkets riktlinjer är högsta godtagbara ljudnivå vid bostäder 50 dB(A) ekvivalentnivå helgfria vardagar 7.00-18.00 och 45 dB(A) ekvivalentnivå helgfria vardagar 7.00-18.00 samt helgdagar 7.00-22.00.

Ljudet från Stora Mossens IP vid bostäderna i den östra delen av planområdet bedöms vara lägre än 45 dB(A) ekvivalentnivå vid fotbollsmatcher och träning och överskrider därmed inte riktlinjerna. Nivåerna har beräknats utgående från mätningar på jämförbara idrottsanläggningar. Stora Mossens IP är bokningsbar 7.00-22.00. Efter 22.00 sker endast stängning av anläggningen.

NATUR- OCH REKREATIONSMILJÖER

Vegetationen inom de berörda delarna naturmark utgörs av ädellövskog, hållmarkstallskog och äldre tall- och blandskog. Naturmarken är utpekad som *värdefull naturmiljö* på Stockholms grönkarta.

Omkring ett hundra träd av varierande art, storlek och ålder behöver fällas i västra respektive östra delarna av planområdet som en konsekvens av föreslagen bebyggelse. Ungefär en tiondel av de träd som behöver tas bort utgörs av ekar, inklusive den skjutteeken vid Nyängsvägen.

Den föreslagna bebyggelsen placeras till viss del på redan inanspråktagen mark inom kv Ordlistan. I övrigt har byggnaderna placerats i de delar av skogsmarken som ligger närmast stadsdelens huvudtrafikstråk. På så sätt föreslås de mest bullerutsatta delarna tas i anspråk medan de delar som ej är bullerstörda och

bedömts ha en högre vistelsevärde kan sparas. Genom att huvuddelen av parkeringsplatserna föreslås placeras i garage under mark möjliggörs en effektiv markanvändning och naturmark behöver ej ianspråkta i onödan.

Områdena bedöms sakna högre rekreativvärden enligt Stockholms grönkarta och berör inte någon viktig länk i den övergripande grönstrukturen. Det gångstråk i kanten av Skidbacksskogen, som bedöms som viktigt, kommer att finnas kvar, men justeras något i läge.

Grönkompensation

Avsikten är att en del av stadens inkomster från projektet återinvesteras i upprustning av närmiljön som en kompensation för den allmänna platsmark som omvandlas till kvartersmark. De förslag till sk grönkompensation som avses genomföras inom ramen för detta projekt är en omgestaltning och upprustning av delar av Västerledstorget. En förstärkning av grön- och idrottsområdet avses också göras genom att ett utegym uppförs inom idrottsplatsområdet och en upprustning/grönvård av idrottsplatsens skogsparti med bland annat frisbeegolfbana genomförs.

ELEKTROMAGNETISKA FÄLT FRÅN MASTER FÖR MOBILTELEFONI

Strålningen från antennerna i masten avtar snabbt med ökande avstånd. På avstånd längre än ca 5 m från antennen avtar strålningsstyrkan (W/m^2) med kvadraten på avståndet från själva masten. Om avståndet exempelvis görs tre gånger längre så blir strålningsstyrkan nio gånger svagare. Strålningsstyrkan på marknivå nära en mast med en högt placerad antenn är låg eftersom antennen har stark riktningsverkan. En sådan antenn ger på marknivå maximal strålningsstyrka på ett avstånd av 50-300 m från mastfoten. Strålningsstyrkan i ett sådant maximum är låg på grund av det kvadratiska avståndsberoendet.

På avstånd större än något tiotal meter från antennen är strålningsstyrkan mycket låg. För en högt placerad antenn kan högsta värde på marknivån uppgå till ca en tiondel av gränsvärdet.

Statens strålskyddsinstitut bedömer att den tekniska utrustningen i basstationen inte avger någon strålning av betydelse. Tillåten strålning från anläggningen regleras av bestämmelser utfärdade av Statens strålskyddsinstitut. Helt nära kablarnas yta kan man i vissa fall med känslig mätutrustning mäta viss fältstyrka, dock långt under gränsvärdena. De elektromagnetiska fälten från basstationsantennerna avtar snabbt med avståndet och ligger normalt långt under de gränsvärden som EU rekommenderar för platser där allmänheten normalt kan komma att vistas. Statens strålskyddsinstitut gör bedömningen att basstationer för mobiltelefoni inte utgör någon risk ur strålskyddssynpunkt. Socialstyrelsen uppger även i sitt meddelandeblad nr 5/2002 bl a att det utifrån dagens kunskap inte finns skäl att anta att etablering av mobilstationer kan orsaka olägenhet för människors hälsa.

SKUGGNING AV BEFINTLIG BEBYGGELSE

Den föreslagna bebyggelsens påverkan på solljusförhållandena på befintliga bostäder har studerats i en tredimensionell datormodell (se separat PM). Tre dagar under året och fyra tidpunkter på dagen har studerats, vårdagjämningen, midsommarafton och sensommar (15 augusti); 9.00, 12.00, 15.00 och 18.00.

Omgivande befintliga byggnader kommer i mycket lite omfattning påverkas av skuggor från planförslagets bebyggelse i den västra delen. Huset på Grundläggargvägen 4-8 (kv Lexikonet) påverkas inte alls. Husen på Sobelgränd 1, Enhörningsgränd 18 och Nyängsvägen 122 skulle teoretiskt sett skuggas sommartid kring 18.00. Eftersom skogen på platsen idag är tät och högvuxen, bedöms den verkliga förändringen innebära något mindre skuggning, på grund av att husen är lägre än nuvarande träd och vegetationen mellan de nya husen kommer att vara relativt lågvuxen.

Inte heller bebyggelsen i den östra delen innebär någon betydande skuggning av befintliga byggnader. Sommartid efter 18.00 kommer delar av tomtmarken närmast gatan på Västerled 24B att skuggas, liksom gatufasaderna på Västerled 45 och 47. Tomtmarken inom Västerled 45 och 47 påverkas inte. Även i detta fall bör den redovisade teoretiska skuggningen jämföras med befintlig situation med högt uppvuxna träd. Radhusen på Koltrastvägen påverkas inte alls.

Medverkande

Planen har upprättats av stadsbyggnadskontorets planavdelning.

Katrin Berkefelt
planchef

Daniel Andersson
planarkitekt